

Številka: 5104-71/2019/1
Ljubljana, 17.12.2019
EVA (če se akt objavi v Uradnem listu RS)
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Usmeritve za delovanje Republike Slovenije v Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj v obdobju do konca leta 2022 – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi 5. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji pod točko ... dne sprejela naslednji
S K L E P:
Vlada Republike Slovenije je sprejela Usmeritve za delovanje Republike Slovenije v Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) v obdobju do konca leta 2022.
GENERALNI SEKRETAR
Priloga: Usmeritve za delovanje Republike Slovenije v Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) v obdobju do konca leta 2022.
Prejmejo:
<ul style="list-style-type: none">- Kabinet predsednika vlade;- Ministrstvo za zunanje zadeve;- Ministrstvo za finance;- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo;- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;- Ministrstvo za pravosodje;- Ministrstvo za notranje zadeve;- Ministrstvo za javno upravo;- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;- Ministrstvo za okolje in prostor;- Ministrstvo za infrastrukturo;- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport;- Ministrstvo za zdravje;- Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko;- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo;- Generalni sekretariat Vlade RS;- Urad za makroekonomske analize in razvoj;- Statistični urad RS;- Tržni inšpektorat Republike Slovenije;- Uprava RS za jedrsko varnost;- Urad RS za kemikalije;

- Urad RS za varstvo konkurence;
- Urad RS za intelektualno lastnino;
- Komisija za preprečevanje korupcije;
- Javna agencija RS za varstvo konkurence;
- Banka Slovenije.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

mag. Iztok Grmek, veleposlanik, v.d. generalnega direktorja, Direktorat za gospodarsko in javno diplomacijo, Ministrstvo za zunanje zadeve

mag. Anita Pipan, veleposlanica, Direktorat za gospodarsko in javno diplomacijo, MZZ

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

(Navedite imena in priimke ter funkcije ali nazive.)

5. Kratek povzetek gradiva:

Upoštevajoč mandat, vsebovan v Sklepu o ustanovitvi Stalne medresorske delovne skupine za zadeve OECD (v nadaljevanju SMDS) je SMDS pripravila predlog Usmeritev za delovanje RS v OECD do konca leta 2022. Predlog Usmeritev temelji na pridobljenih izkušnjah prvih devetih let članstva RS v OECD, aktualnih prioritetah Organizacije, ter interesih in potrebah Republike Slovenije, ki izhajajo iz nacionalnih razvojnih prioritet države.

Njihov namen je boljši izkoristek prednosti članstva RS v OECD.

Usmeritve za delovanje RS v OECD se osredotočajo na:

1. predstavitev prednostnih področij delovanja OECD in angažma RS v njih;
2. prednostna področja delovanja RS v OECD, vključno z aktualnimi in možnimi bodočimi projekti RS z OECD;
3. pogoje za uspešno delovanje in uveljavljanje interesov RS v OECD;
4. stališča RS do temeljnih institucionalnih vprašanj Organizacije.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja	DA/NE

	<ul style="list-style-type: none">- razvojne politike na ravni programov po strukturi- razvojne klasifikacije programskega proračuna- razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	
--	--	--

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
– prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,				
– odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,				

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,

- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.
- .

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo дано

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA/NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA/NE

**Mag. Dobran Božič
DRŽAVNI SEKRETAR**

Obrazložitev

Stalna medresorska delovna skupina za zadeve OECD na operativni ravni (v nadaljevanju: SMDS), ustanovljena s sklepom Vlade Republike Slovenije št. 02401-12/2018/13, z dne 10. 1. 2019, z namenom usklajevanja stališč in uresničevanja pravic in nalog Republike Slovenije kot članice OECD, je na zasedanju 21. februarja 2019, v skladu z mandatom SMDS, podprla predlog nacionalnega koordinatorja za pripravo strategije sodelovanja RS z OECD, ki naj med drugim vsebuje prioriteta področja delovanja in sodelovanja RS z OECD, v naslednjem srednjeročnem obdobju. Gre za obdobje do konca 2022, ki sovpada z rokom določenim za izvedbo nalog SMDS v omenjenem sklepu Vlade.

SMDS je ocenila, da so po skoraj desetletju članstva RS v OECD - z vidika čim boljšega izkoriščanja prednosti članstva - smiselne in potrebne jasne in z nacionalnimi razvojnimi prioritetami usklajene usmeritve za delovanje Slovenije v OECD.

Na podlagi tega so bile s člani SMDS in resorji pripravljene in usklajene priložene Usmeritve. Slednje so bile obravnavane tudi na zasedanju SMDS 25. novembra 2019.

Usmeritve urejajo delovanje RS v OECD, oziroma njeno politiko v razmerju do te mednarodne organizacije. Poleg tega usmeritve vsebujejo naloge, ki se nanašajo na različna ministrstva in urejajo koordinacijo med njimi.

Usmeritve temeljijo na pridobljenih izkušnjah prvih devet let članstva RS v OECD, prioritet Organizacije ter potrebah RS, ki izhajajo iz nacionalnih razvojnih prioritet RS.

Dokument naslavlja naslednje tematike:

- a) Predstavitev prednostnih področij delovanja OECD in angažma RS v njih (redefinicija razumevanja rasti s postavitvijo človeka in njegove dobrobiti v središče; OECD kot hiša za reforme politik; odzivi na izzive digitalne preobrazbe; vključujoča rast in trajnostni razvoj; postavljanje in uresničevanje standardov; poglobljanje razumevanja trgovine in investicij);
- b) Delovanje Slovenije v OECD: prednostna področja (ekonomske teme, vključno z rednim Ekonomskim pregledom Slovenije, obdavčitev, prilagajanje demografskim spremembam ter digitalizacija družbe in gospodarstva), aktualni projekti in možni bodoči projekti RS z OECD;
- c) Pogoji za uspešno delovanje in uveljavljanje interesov RS v OECD (medresorska koordinacija; delovanje Stalnega predstavništva RS pri OECD; možnost financiranja projektov OECD s sredstvi EU);
- d) Stališča RS do temeljnih institucionalnih vprašanj Organizacije (širitev OECD, proračun OECD, izbira novega generalnega sekretarja, upravljanje OECD, ter zastopnost državljanov RS v Sekretariatu OECD).

Priloga:

USMERITVE ZA DELOVANJE REPUBLIKE SLOVENIJE V ORGANIZACIJI ZA GOSPODARSKO SODELOVANJE IN RAZVOJ V OBDOBJU DO KONCA LETA 2022

1. UVOD

Slovenija je leta 2010 postala članica Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj in s tem uresničila enega ključnih ciljev strateškega umeščanja v mednarodni prostor. Pristopni proces in prva leta članstva so že skozi prilagajanje visokim standardom in dobrim praksam dobrodejno prispevali k razvoju Slovenije. Po skoraj desetletju je z vidika čim boljšega izkoriščanja prednosti članstva smiselno in potrebno določiti jasne in z nacionalnimi razvojnimi prioritetami usklajene usmeritve za delovanje Slovenije v OECD v naslednjem srednjeročnem obdobju.

K bolj usmerjenemu delovanju napotuje tudi razvoj OECD v obdobju od včlanitve Slovenije. OECD v prvi vrsti ostaja organizacija za razprave o analizah politik, ki temeljijo na dokazih. Hkrati pa izkušnje skoraj desetletnega članstva potrjujejo:

- Aktivno vključevanje v razprave na OECD je izjemno koristno za pripravo in uveljavljanje slovenskih stališč v tematsko povezanih razpravah v okviru EU. Zato je posebej smiselno prednostna področja delovanja v OECD povezovati s pripravami na predsedovanje Svetu EU v drugi polovici 2021.
- Mesto OECD v globalni institucionalni arhitekturi se je v zadnjem obdobju okrepilo – organizacija predstavlja ključno platformo za vsebinsko podporo delovanju skupine G20 in G7, pa tudi za nekaj osrednjih globalnih pobud: od Pariškega podnebnege sporazuma do Agende za trajnostni razvoj do leta 2030.
- OECD je na določenih področjih svojega izredno širokega polja delovanja vodilni, v določenih primerih pa praktično edini akter med mednarodnimi organizacijami: obdavčitev digitalne ekonomije, novi pristopi h gospodarskim izzivom, vključujoča rast, standardi za verodostojno in okoli človeka osredotočeno umetno inteligenco, merjenje uradne razvojne pomoči.

2. PREDNOSTNA PODROČJA DELOVANJA OECD

OECD ima trenutno 36 držav članic, ki skupaj določajo prednostna področja delovanja organizacije. Zato je potrebno določanje prednostnih nalog delovanja Slovenije v OECD postaviti v širši okvir nabora področij, na katera je trenutno osredotočeno delo organizacije.

Re-definicija razumevanja rasti s postavitvijo človeka in njegove dobrobiti v središče

OECD nadaljuje program NAEC (Novi pristopi h gospodarskim izzivom), skozi katerega se krepi znanstvena podlaga za razumevanje kompleksnosti gospodarstva ter njegovega stika z družbo in okoljem. Program NAEC gre preko

dolgo uveljavljenih predpostavk, vključuje nove pristope in uporabo novih tehnologij za nove definicije, modele in druge podlage za ustvarjanje politik, ki v središče postavljajo ljudi in njihovo dobrobit. Delo NAEC se smiselno prepleta in krepi s Strategijo pametnih podatkov, Observatorijem za inovacije v javnem sektorju ter Okvirjem za politike vključujoče rasti. **Slovenija** sodi med aktivnejše zagovornice programa NAEC in sopedreduje skupini zagovornikov programa, prav tako je ena od 40 držav, ki je so-oblikovala in podpisala Deklaracijo o inovativnosti v javnem sektorju.

OECD kot "Hiša za reforme politik"

OECD ima namen krepiti podporo državam članicam pri oblikovanju, komuniciranju in predvsem izvajanju strukturnih reform. Pri tem bo sledil trem ključnim usmeritvam:

- Horizontalni pristop: Tako kot OECD državam članicam priporoča celovit vladni pristop, tudi sama stremi k celovitemu, multidisciplinarnemu delovanju več oddelkov organizacije hkrati.
- Nacionalni pristop: OECD svoje poslanstvo razume kot podporo reformnim ambicijam držav članic, predvsem preko časovno premišljenega svetovanja ter primerjavami med članicami.
- Osredotočenje na izvajanje reform.

Slovenija podpira krepitev vloge OECD na področju reform. Dodatna prednost je, da OECD tesno sodeluje s Programom Evropske komisije za strukturne reforme (SRSP/SRSS) in da obstaja možnost financiranja projektov za sodelovanje z OECD prek programa EU.

Odziv na izzive digitalne preobrazbe

OECD po zaključku prve faze projekta "*Going Digital*" nadaljuje z delom na poglobljanju razumevanja digitalne preobrazbe ter na naboru orodij za digitalizacijo. Posebej se namerava osredotočiti na vlogo digitalizacije pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja, boju proti podnebnim spremembam ter tranziciji v krožno gospodarstvo. Pomemben fokus nadaljnjega dela ostaja na obdavčenju digitalne ekonomije ter na učinkih digitalne preobrazbe na področjih konkurenčnosti, upravljanja s podatki, digitalne zasebnosti in varnosti, digitalne trgovine, varnosti potrošnikov in izdelkov, izobraževanja in spretnosti, zaščite otrok na spletu, socialne zaščite, digitalnega upravljanja ter regulatorne politike, pa tudi na vprašanjih, povezanih s tehnologijami kakršne so umetna inteligenca in veriženje podatkovnih blokov. **Slovenija** aktivno deluje na področju umetne inteligence, tudi preko nevladnih akterjev (Inštitut Jožef Stefan). Sodeluje tudi v Evropskem blockchain partnerstvu pod vodstvom Evropske komisije, ki je pobudnica mednarodnega združenja blockchain aplikacij (INATBA), h kateremu je pristopila tudi OECD. Slovenski predstavnik predseduje Ad hoc odboru za umetno inteligenco Sveta Evrope (CAHAI).

Vključujoča rast in trajnostni razvoj

OECD nadaljuje z delom na poglobljanju znanja o izvori neenakosti ter odgovorih nanje. Področje zajema učinkovite mreže socialne varnosti, kakovostno izobraževanje in spretnosti (vključno z novim Centrom za spretnosti in Strategijo za spretnosti), izboljšane rezultate na trgu dela in močnejšo socialno zaščito, kakovostno zdravstvo in stanovanjsko politiko, na državljana osredotočeno

sodstvo, trajnostno infrastrukturo v vseh skupnostih in mednarodno razvojno sodelovanje. To področje zajema tudi odgovore na regionalne neenakosti ter neenakosti med spoloma, na medgeneracijske prenose neenakosti ter delo na bolj učinkoviti integraciji migrantov in beguncev. **Slovenija** je v zadnjem obdobju z OECD posebej tesno sodelovala pri pripravi in izvajanju Strategije za spretnosti.

Postavljanje in uresničevanje standardov

OECD nadaljuje z delom pri postavljanju in spodbujanju k uresničevanju standardov, ki zagotavljajo odprto, pošteno in enakovredno konkurenco. V ospredju ostajajo predvsem Konvencija o boju proti podkupovanju, Smernice za multinacionalna podjetja, Načela korporativnega upravljanja ter Priporočila za nevezano uradno razvojno pomoč. Vprašanjem boja proti korupciji OECD namenja vse več pozornosti, tema je redno obravnavana v vseh ekonomskih pregledih držav. **Slovenija** je na področju uresničevanja standardov pomemben korak naredila z vzpostavitvijo in aktivnim delovanjem nacionalne kontaktne točke za izvajanje Smernic za multinacionalna podjetja.

Poglabljanje razumevanja trgovine in investicij

OECD se bo še naprej posvečal napetostim v globalni trgovini ter njihovim učinkom na rast skozi merjenje dodane vrednosti v trgovini, globalnih verig vrednosti ter ovir in spodbud za prosto trgovino. Na področju investicij je delo med drugim osredotočeno na upravljanje tveganj iz naslova prodaje občutljivega/strateškega premoženja. Poleg tega OECD pripravlja posebno strategijo, celovit sveženj reform, politik in pogojev za majhna in srednja podjetja, ki je posebej zanimiv tudi za **Slovenijo**.

3. DELOVANJE REPUBLIKE SLOVENIJE V OECD

a) Prednostna področja delovanja RS v OECD

Za Republiko Slovenijo ima OECD ter posredno uporaba instrumentov in mehanizmov, ki jih ima organizacija na voljo, še posebej relevantno vlogo na naslednjih področjih:

1. Ekonomske teme, vključno z rednim Ekonomskim pregledom Slovenije

Ekonomski direktorat OECD se ukvarja s horizontalno analizo ekonomskih tem kot tudi s pripravo ekonomskih pregledov držav članic (tudi EU in evroobmočja ter nekaterih tretjih držav), ki se izvedejo vsaki dve leti. Ekonomske teme so obravnavane na Odboru za ekonomsko politiko (EPC) in pristojnih delovnih skupinah. Za Slovenijo so v okviru tega najpomembnejše tematike makroekonomske analize in napovedi, produktivnost, strukturne reforme ter ekonomska in fiskalna politika.

Ekonomski pregledi države podajo vseobsežen pregled makro ekonomskega stanja v državi ter specifično oceno in priporočila za eno ali dve tematski poglavji, ki sta dogovorjeni skupaj z državo. Trenutno je v izvedbi ekonomski pregled Slovenije (javna objava marca 2020), ki se osredotoča na dve osrednji temi: izzivi starajoče se družbe (predvsem pokojninski in zdravstveni sistem) ter trg dela v luči

staranja prebivalstva. Pred tem je bila Slovenija nazadnje pregledana septembra 2017.

Za Republiko Slovenijo je smiselno in pomembno, da se nosilni tematiki prihodnjega pregleda določita in z OECD uskladita relativno zgodaj. Pri pripravi pregleda je pomembno aktivno sodelovanje resorjev pri misijah, posredovanje gradiv OECD, ter širše sodelovanje s predstavniki OECD na teme ekonomskega pregleda.

2. Obdavčitev

OECD pomembno delo opravlja na področju javnih financ, obdavčitve, sodelovanja z davčnimi upravami in priprave davčnih zakonov ter regulacij, vključno z vprašanji preusmerjanja dobička in zmanjševanja davčne osnove ter vprašanj obdavčitve digitalne ekonomije.

Slovenija je marca 2018 med prvimi državami deponirala listino o ratifikaciji *Večstranske OECD konvencije o izvajanju z davčnimi sporazumi povezanih ukrepov za preprečevanje zmanjševanja davčne osnove in preusmerjanja dobička* in skupaj z več kot 130 državami aktivno sodeluje v Vključujočem okviru OECD/G20 na temo boja proti zmanjševanju davčne osnove in preusmerjanju dobička (BEPS).

Za Republiko Slovenijo je pomembna tudi osrednja vloga OECD pri iskanju ustreznih rešitev za celovito naslavljanje davčnih izzivov, ki izhajajo iz digitalizacije gospodarstva ter digitalne ekonomije.

3. Prilagajanje demografskim spremembam

Staranje prebivalstva prinaša s seboj kompleksne izzive, ki zahtevajo ustrezne odzive in oblikovanje politik na različnih področjih, s ciljem ohranitve blagostanja prebivalstva ter družbe.

OECD na tem področju igra pomembno vlogo v smislu zagotavljanja analiz in raziskav, napovedovalnih statističnih podatkov, razvoja specializiranih modelov ter predlogov javnih politik.

Za Republiko Slovenijo je področje pomembno s stališča snovanja javnih politik ter strukturnih reform na področju:

- sistemov socialne zaščite ter zagotavljanja zadostnih virov financiranja (mdr. pokojninskega in zdravstvenega sistema)
- zagotavljanja dolgoročno dobro delujočega in vzdržnega sistema dolgotrajne oskrbe,
- prilagoditve trga dela ter izobraževalnega sistema na izzive prihodnosti,
- krepitve sistemov vzgoje in izobraževanja v perspektivi vseživljenjskega učenja ter pridobivanja veščin in spretnosti,
- prilagoditve delovnega in življenjskega okolja,
- zagotavljanja ustreznega obsega delovne sile, vključno s spodbujanjem delovne aktivnosti starejših na trgu dela,
- spodbujanja zdravega načina življenja,
- medgeneracijskega dialoga.

Celostna obravnava, ki jo za Slovenijo omogoča aktivna uporaba instrumentov in mehanizmov OECD, predstavlja osnovo za informirane, dolgoročne in sodobne javne politike.

4. Digitalna transformacija družbe in gospodarstva

Napredne digitalne tehnologije omogočajo spreminjanje obstoječih in oblikovanje novih poslovnih modelov, razvoj novih izdelkov in storitev, povečujejo učinkovitost in konkurenčnost gospodarstva ter prispevajo k širšemu socialno-ekonomskemu razvoju. Digitalizacija družbe z inovativno in intenzivno uporabo informacijsko-komunikacijskih tehnologij pa predstavlja velik potencial za rast in je osnova za dolgoročen razvoj in konkurenčnost Slovenije.

Področju digitalne transformacije, vključno z razvojem in uporabo tehnologij kot sta umetna inteligenca in veriženje podatkovnih blokov, ki vse bolj vplivajo na gospodarstvo in družbo, se v zadnjih letih okrepljeno in z več vidikov posveča tudi OECD, vključno z vprašanjem preoblikovanja trga dela, izobraževanja in zagotavljanja blaginje v digitalni dobi.

Za Republiko Slovenijo je pomembna izmenjava izkušenj in dobrih praks na področjih kot so maksimizacija učinkov digitalizacije za razvoj, rast in produktivnost; preprečevanje digitalnega razkoraka; povezovanje procesov digitalizacije z znanostjo in inovacijami; spremljanje vpliva na trgovino, naložbe, konkurenčnost ter vključujočo rast; na izobraževanje in spretnosti; varnost, varstvo osebnih podatkov ter krepitev digitalnega upravljanja. Še posebej so za državo ter širše EU pomembni potenciali digitalnih tehnologij, kot sta veriženje podatkovnih blokov ter umetna inteligenca. Na tem področju bo v letu 2020 zaživel Observatorij javnih politik na področju umetne intelligence, v delovanje katerega so bili že vključeni tudi slovenski subjekti in raziskovalci.

b) Načrtovani projekti

V procesu priprave in/ali implementacije so naslednji projekti z OECD:

- **Vrh spretnosti** (*Skills Summit*): Slovenija bo gostila Ministrski vrh spretnosti 2020. Slednji se umešča v okvir dejavnosti OECD na področju razvoja in uporabe spretnosti (*Skills Strategy*). Vrh spretnosti bo primarno naslovil vprašanja vseživljenjskega učenja in znotraj tega izobraževanja odraslih.
- **Konferenca Observatorija za inovacije v javnem sektorju** (Observatory for Public Sector Innovation - OPSI): Slovenija bo jeseni 2021 v okviru programa Predsedovanja Svetu EU (PSEU21) gostila strokovnjake s področja inovativnosti, ki bodo primarno naslovlili vprašanja uresničevanja izzivov glede na sprejeto Deklaracijo o inovativnosti v javnem sektorju.
- **Pregled digitalne uprave v Republiki Sloveniji** (*Digital Government Review*): Projekt že poteka, Pregled naj bi bil pripravljen novembra 2020, osredotočal se bo na štiri področja: okrepitev upravljanja, digitalne veščine

in institucionalno usposobljenost, upoštevanje in sodelovanje končnih uporabnikov pri razvoju politik in storitev ter na podatke kot temelj javnega sektorja. Pregled digitalne uprave v RS in njegova priporočila bodo v pomoč pri oblikovanju in izvedbi nacionalne strategije digitalnega upravljanja, pri odpiranju, inovacijah in modernizaciji javnega sektorja, pri optimizaciji porabe javnih sredstev za informatizacijo ter pri krepitvi zaupanja državljanov in njihovega blagostanja.

- **Umetna inteligenca:** na podlagi aprila 2019 podpisanega Memoranduma o sodelovanju med OECD in Inštitutom Jožef Stefan poteka sodelovanje pri delovanju Observatorija OECD za umetno inteligenco (njegov namen je pomoč državam pri vzpodbujanju, razvijanju in nadzoru odgovornega razvoja zaupanja vrednih sistemov umetne inteligence). Dodatni projekti se bodo oblikovali, upoštevajoč poudarek na umetni inteligenci med slovenskim predsedovanjem Svetu EU.

c) Potencialni projekti

O naslednjih možnih projektih so že potekali stiki pristojnih ministrstev s sekretariatom OECD:

- **Produktivnost:** koristna bi bila priprava pregleda in priporočil OECD za dvig produktivnosti, glede na to, da gre za prepoznani ključni razvojni izziv Slovenije.
- **Zdravstvo:** OECD bi lahko ponudil strokovno znanje za izboljšanje učinkovitosti delovanja zdravstvenega sistema.
- **Reforma pokojninskega sistema:** Na podlagi dogovorjenih izhodišč socialnih partnerjev iz Bele knjige o pokojninah iz 2016 bi OECD lahko pripravil pregled različnih možnosti politik za realizacijo pokojninske reforme.
- **Stanovanjska politika:** po uveljavitvi stanovanjskega zakona (v pripravi) bi bila možna študija prednosti in slabosti stanovanjske politike, s poudarkom na cenovni dostopnosti in delovanju trga nepremičnin.
- **Razvoj krožnega gospodarstva v mestih:** v okviru projekta »Ekonomika in upravljanje krožnega gospodarstva v mestih«, bi OECD lahko naredila študijo na temo pregleda podatkov in identifikacije indikatorjev, izvedla študijski primer na vzorčnih mestih in pripravila analize in komunikacijska gradiva za mesta glede oblik in gospodarskih prednostih krožnega gospodarstva v mestih.
- **Mala in srednja podjetja:** glede na pomen malih in srednjih podjetij (MSP) za slovensko gospodarstvo in potrebe po izdelavi nove strategije MSP, bi pri slednji pomoč lahko nudil OECD.

Program OECD za Jugovzhodno Evropo

OECD z državami v regiji že od leta 2000 sodeluje v okviru programa za JV Evropo. Slovenija predseduje skupini zagovornikov programa in ga namerava tudi v

naslednjem srednjeročnem obdobju aktivno podpirati, kot enega od instrumentov, ki prispevajo k socialno-ekonomskemu napredku regije.

4. POGOJI ZA USPEŠNO DELOVANJE V OECD

Za učinkovito zastopanje interesov in ambicij Slovenije kot države članice OECD so ključni predpogoji dobro organizirana medresorska koordinacija v Sloveniji, ustrezna kadrovska zasedba na Stalnem predstavništvu RS pri OECD (MPA) ter redna in učinkovita komunikacija med prestolnico in MPA. Pomembno je tudi zagotoviti ustrezne kadrovske vire za delo na zadevah OECD po resorjih. Zaradi že omenjenega sovpadanja z vsebinami za slovensko predsedovanje Svetu EU, pa tudi zaradi novih možnosti pri financiranju projektov OECD bo v naslednjem obdobju na pomenu pridobivala tudi tesnejša koordinacija z vodenjem zadev EU.

a. Medresorska koordinacija in notranja koordinacija v resorjih

Medresorska koordinacija je vzpostavljena in poteka v obliki Stalne medresorske delovne skupine za zadeve OECD na operativni ravni. V resorjih Vlade RS, ki pokrivajo različna delovna področja OECD, je potrebno krepiti notranjo koordinacijo preko presečnih tem.

b. Delovanje Stalnega predstavništva RS pri OECD

Stalno predstavništvo RS pri OECD je po kadrovski zasedbi eno izmed najmanjših izmed vseh misij držav članic pri OECD, kar predstavlja velik izziv za učinkovito zastopanje interesov RS na celotnem razponu odborov in delovnih teles organizacije. Tudi z vidika boljšega prenosa znanj in izkušenj iz sodelovanja na zasedanjih v OECD bi bilo smiselno po vzoru drugih držav članic, pa tudi zastopanja RS pri EU zagotoviti rešitve v obliki krepitve MPA z napotenimi uslužbenci iz različnih ministrstev, predvsem tistih, ki z OECD najtesneje sodelujejo.

c. Sodelovanje v delovnih telesih OECD

Glavnina dela OECD je organizirana v množtvu več kot 350 delovnih teles organizacije. Za kakovost doprinosa Slovenije pri delu odborov in delovnih teles, kakor tudi za dober prenos znanj iz razprav v OECD do oblikovalcev politik in odločevalcev v prestolnici, je nujna redna in aktivna udeležba predstavnikov ministrstev na zasedanjih. Pomembno dodano vrednost za državo z vidika pridobivanja neposrednega vpogleda v sisteme primerljivih držav predstavlja tudi udeležba ključnih strokovnjakov in odločevalcev v medsebojnih pregledih, ki jih izvajajo nekateri odbori. Glede na dosedanjo prakso je prostora za izboljšave zelo veliko. Ko gre za delegate iz prestolnice, analiza prisotnosti na odborih in delovnih telesih, ki jo je nedavno naredil sekretariat OECD, Slovenijo uvršča proti repu držav članic.

Zaradi kadrovskih in siceršnjih omejitev, pa tudi zaradi različne stopnje interesa RS za vsebine, ki jih obravnavajo odbori in delovna telesa, je smiselno pripraviti nabor odborov in delovnih teles, ki jih je potrebno prednostno pokrivati, oziroma se jih aktivno udeleževati. Nabor odborov in delovnih teles OECD, kjer RS

prepoznava potrebo po prednostnem pokrivanju vsebine in dela, se pripravi na podlagi s strani posameznega resorja definiranih 3 – 5 delovnih teles oz. odborov OECD. Stalna medresorska delovna skupina za zadeve OECD na operativni ravni bo v najkrajšem času, najkasneje do marca 2020, pripravila nabor in redno na mesečni ravni poročala o sklicanih srečanjih delovnih odborov in teles ter o zagotovljeni realizirani udeležbi na delovnih telesih OECD s strani pristojnih resorjev.

V nekaj odborih in delovnih telesih so bili predstavniki Slovenije zaradi prepoznanih osebnih kompetenc imenovani v biroje odborov in delovnih teles, od koder imajo možnost še večjega vpliva na delo OECD. V interesu RS je, da podpira delo teh posameznikov v okviru OECD ter da poskuša okrepiti zastopanost v uradih odborov in delovnih teles OECD.

d. Financiranje projektov OECD s sredstvi EU

Ob financiranju aktivnosti iz rednega proračuna zelo pomemben vir sredstev za projekte OECD s posameznimi ali skupinami držav članic predstavljajo prostovoljni prispevki držav članic. Slovenski prispevki so v tem delu v zadnjem obdobju občutno upadli.

Po drugi strani se OECD v zadnjem obdobju še posebej intenzivno profilira kot mednarodna organizacija, ki je lahko državam članicam v ključno oporo pri oblikovanju in izvajanju strukturnih reform. Pri tem tesno sodeluje z EU, še posebej v kontekstu dialoga o potrebah za strukturne reforme v državah, ki so članice obeh povezav. Pomemben del tega dialoga je sodelovanje v obliki financiranja s strani EU za projekte OECD v državah članicah, ki naslavlja strukturne izzive. Za Slovenijo, ki se sooča z upadanjem prostovoljnih prispevkov, bi lahko financiranje projektov OECD s sredstvi EU predstavljalo priložnost, kar je smiselno upoštevati tudi pri odločanju o naslednjih projektih z OECD.

Poleg možnosti za pridobitev sredstev prek programa EU za podporo strukturnim reformam (SRSP/SRSS) je možno sredstva za financiranje bilateralnih projektov z OECD pridobiti tudi preko Programa Erasmus+ ali prek kohezijskih skladov. V interesu Slovenije je, da v specifičnih primerih izkoristi ekspertna znanja in nasvete OECD in po potrebi za to pridobi sredstva EU.

5. INSTITUCIONALNA VPRAŠANJA – STALIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE

a. Širitev OECD

Ob pričakovanju skorajšnjega članstva Kolumbije in Kostarike, se od leta 2017 vodi razprava o novem krogu širitve OECD z dodatnimi šestimi članicami (Romunija, Bolgarija, Hrvaška, Peru, Brazilija in Argentina). Slovenija se strinja, da je pristopanje novih članic najmočnejši instrument za širjenje vrednot in visokih standardov OECD. S tega vidika podpira takšno nadaljnjo širitev organizacije, ki bo v polni meri upoštevala vrednote OECD. Pri tem je ključno, da država kandidatka pred začetkom procesa za pristop izpolnjuje vse pogoje, vključno s spoštovanjem načela vladavine prava.

b. Proračun OECD

Pogajanja o proračunu OECD za 2019 in 2020 so tako od članic kot tudi od sekretariata OECD zahtevala veliko časa in energije. Slovenija bo tudi v prihodnjih razpravah poskušala konstruktivno prispevati h kompromisnim rešitvam, ki bodo OECD omogočile osredotočenje na poslanstvo organizacije in v ustrezni meri odražale potrebo po predvidljivem in zadostnem financiranju organizacije, tudi na področjih, ki jih Slovenija smatra za prioriteta. Ob tem bo Slovenija še naprej ostala konstruktivno vključena v razpravo o načinih za izboljšanje kakovosti in učinkovitosti upravljanja OECD.

c. Izbira novega generalnega sekretarja

Angelu Gurrí se trenutni, tretji zaporedni mandat Generalnega sekretarja OECD izteče leta 2021. Za Slovenijo je glede razprave o izbiri novega generalnega sekretarja ključno, da bo OECD sledila v letu 2016 dogovorjenemu postopku izbire ter da ta postopek ne bo predolg in preveč obremenjujoč za trenutno poslanstvo in tekoče delo OECD.

d. Upravljanje OECD

OECD si vseskozi prizadeva za krepitev upravljanja organizacije, upoštevajoč zahteve držav članic in učinkovitosti izvajanja navedenih zahtev s strani OECD. Organizacija je doslej izvedla tri preglede upravljanja in sicer v letih 2006, 2010 in 2014. Trenutno potekajo razprave o tem, ali bo potreben nov pregled upravljanja. Slovenija ocenjuje, da organizacija deluje učinkovito, zato nov pregled ni potreben. V primeru, da se bodo članice kljub temu odločile za nov pregled, bo Slovenija še naprej zagovarjala ohranitev odločanja s soglasjem.

e. Zastopanost državljanov RS v Sekretariatu OECD

Slovenija je po številu državljanov, zaposlenih v OECD, med najslabše zastopanimi članicami, glede na število prebivalcev. Potreben bo dodaten angažma pri sooblikovanju pogojev za večje zaposlovanje Slovencev v organizaciji, zasledujoč mdr. interes krepitve načela enakosti spolov.